

ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI HIVATAL

T á j é k o z t a t ó

**a Magyar Országgyűlés Emberi Jogi, Kisebbségi, Civil- és Vallásügyi Bizottsága részére
a személyi jövedelemadó 1+1 %-áról tett rendelkező nyilatkozatok feldolgozásának
2009. rendelkező évi tapasztalatairól**

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
1. A rendelkező magánszemélyek és a rendelkező nyilatkozatok számának, valamint a felajánlott Szja 1+1% összegének alakulása	5
2. Az érvényesen megjelölt kedvezményezett kör megoszlása	6
3. A civil kedvezményezeti eljárás és a főbb mutatószámok.....	7
4. A kiutalást kérő és a törvényi feltételeket igazolni tudó civil kedvezményezettek megoszlása az általuk megjelölt közhasznú tevékenység szerint.....	9
5. Az egyházakra vonatkozó tételes kimutatások.....	9
6. A saját érdekkörébe tartozóan érvénytelenül rendelkező magánszemélyek elutasítása ...	9
7. A rendelkező magánszemélyek értesítése a rendelkező nyilatkozatuk érvényességének a megállapíthatatlanságáról.....	10
8. Az állami adóhatóság Szja 1+1 %-os adatszolgáltatási és közzétételi kötelezettsége	11
9. A 2009. évben végzett adóhatósági ellenőrzések tapasztalatai	12
10. Közlemény az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról	15
11. Az állami adóhatóság szerepe a rendelkezés lehetőségének és a rendelkező nyilatkozatok benyújtási módjának ismertetésében	17

Bevezetés

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 2009-ben tizenharmadik éve tette lehetővé, hogy az adófizető magánszemélyek a befizetett személyi jövedelemadójuk 1 (1998. évtől 1+1) %-áról jogszabály által meghatározott kedvezményezettek javára rendelkezhessenek.

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (továbbiakban: Szf. tv.) a 2009. rendelkező évben is módosult. A módosítással és a kedvezményezetti eljárással kapcsolatosan csak néhány jelentős változást kívánunk kiemelni a továbbiakban.

- A 2009. évben első alkalommal, külön kérés nélkül, elektronikus úton értesülhettek a 2009. évi érvényes rendelkezésük teljesítéséről a 2008. évi személyi jövedelemadó bevallásukat, illetőleg egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallásukat elektronikus úton benyújtó rendelkező magánszemélyek. A bevallásukat nem elektronikus úton benyújtó, illetőleg munkáltatói adómegállapítás útján elszámoló rendelkező magánszemélyek kérésükre, amennyiben ügyfélkapuval rendelkeznek, ugyancsak értesítést kaphattak az érvényes rendelkezésük teljesítéséről.
- A rendelkező magánszemélyek érvényes nyilatkozataiban megjelölt szervezetek részére 2009. szeptember 1-jéig küldtük meg - az egyházaknak - a tájékoztató, illetőleg - a civil szervezeteknek - a felhívó-tájékoztató levelet. Abból kiindulva, hogy az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról szóló közleményt kizárólag elektronikus úton nyújthatták be az állami adóhatósághoz a civil kedvezményezettek a 2009. évben, továbbá a törvényi feltételek igazolásának egyszerűsítése és a költségek csökkentése céljából az elmúlt évek gyakorlatától eltérően nem képezte a felhívó-tájékoztató levél mellékletét az adatlap (a 2009. évben 0937A számú adatlap). Az adatlap 2009. szeptember 1-jétől az APEH honlapjáról (www.apeh.hu) letölthető volt, és kitöltve - postai úton, személyesen, vagy elektronikus úton - kellett eljuttatni az állami adóhatóság részére.
- Az Szf. tv. 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezett nem jogosult az Szja 1 %-os összegre, ha a 4. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott feltételt nem teljesítette, azaz 2009. augusztus 1. napja és az általa tett nyilatkozat időpontja között köztartozása állt fenn. Az Szf. tv. 4. § (3) bekezdése szerint azonban kivételes méltányosságot érdemlő esetben az állami adóhatóság eltekinthet a fentiekben ismertetett, köztartozásra vonatkozó feltétel meglététől. Kivételes méltányosságot érdemel különösen, ha az Szja 1 %-os összeg átutalásának megghiúsulása a kedvezményezett alapvető céljának elérését súlyosan veszélyezteti. A kivételes méltányosság gyakorlása esetén az Szja 1 %-os összeg átutalását az állami adóhatóság akkor teljesítheti, ha ezt megelőzően a kedvezményezett a fennálló köztartozását rendezi.
A kedvezményezett a 0937A számú adatlap részét képező 0937A-02-es számú bizonylaton nyilatkozhatott arról, hogy a rendelkezett összeg átutalásának megghiúsulása súlyosan veszélyezteti az alapvető céljainak elérését és - a kivételes méltányosságot megalapozó körülmények elővezetésével egyidejűleg - kérhette a kivételes méltányosság gyakorlását.
- Az Szf. tv. 4. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezményezettnek az e törvény alapján átutalt összeg felhasználására vonatkozó (a cél szerinti és működési költségeket összege-

rűen is tartalmazó) adatait - meghatározva a támogatás esetleges tartalékolásának tényét, célját, legfeljebb 3 éves időtartamát és összegét is - 2008. évi átutalás esetén 2009. november 2-ig az állami adóhatóság részére közlemény formájában elektronikus úton, az ügyfélkapun keresztül kellett megküldenie. A közleményben, amely az APEH honlapjáról 2009. augusztus 10-től a „08KOZ Közlemény az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról” címen letölthető volt, szerepelnie kellett mindazon Szja 1 %-os összeg felhasználásának, amelyeket az állami adóhatóság a 2007. adóévre benyújtott érvényes rendelkező nyilatkozatok alapján 2008. december 31-ig kiutalt a kedvezményezett részére.

- A törvény legfeljebb kettő olyan kiemelt előirányzat választását teszi lehetővé, amelyek javára az adott évben rendelkezni lehet. A 2009. évben "A gyermekszegénység elleni program támogatása feladatai" és a „Nemzeti Tehetség Program feladatai” kiemelt költségvetési előirányzatok közül választhattak a rendelkező magánszemélyek.

1. számú mellékletként csatoljuk azt a kimutatást, amely a rendelkező magánszemélyek által benyújtott személyi jövedelemadó bevallások, valamint ezen bizonylatokkal benyújtott rendelkező nyilatkozatok számának alakulását mutatja be százalékos mutatószámokkal a 2009. rendelkező évben. A kimutatásban a bizonylatok év eleji indításától a bizonylatok legkésőbbi benyújtásának időpontjáig számított tételes és göngyöltett százalékos mutatószámok szerepelnek, amelyek megmutatják a bizonylatok és a rendelkező nyilatkozatok beérkezésének ütemét.

2. számú mellékletként csatoljuk az Szja 1+1% 2009. rendelkező évi és a korábbi évek főbb adatait tartalmazó kimutatást.

Megjegyezzük, hogy a további feldolgozási és eljárási munkafolyamatok során is végzünk egyeztetéseket, mind a kedvezményezettekkel, mind a rendelkező magánszemélyekkel (pl. a részletfizetés teljesítésére engedélyezett időszak letelte miatt, illetve a rendelkező nyilatkozatok érvénytelenségét megállapító határozatok kiadását követő jogorvoslati szakaszban). Az egyeztetések eredményeképpen változhat az érvényes nyilatkozatok, és az ezekben megjelölt szervezetek száma, valamint a rendelkezett összeg. Ez a változás azonban a közölt adatokat nagyságrendileg nem befolyásolja.

1. A rendelkező magánszemélyek és a rendelkező nyilatkozatok számának, valamint a felajánlott Szja 1+1% összegének alakulása

A 2009. évben **4.638 ezer darab bizonylatot** (személyi jövedelemadó bevallást, egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallást és munkáltatói elszámolást) dolgoztunk fel.

3.647 ezer magánszemély vallott 0,- Ft-ot meghaladó összegű 1 % alapjául szolgáló adót (az 1 % alapjául szolgáló adó: a személyi jövedelemadó bevallásban, az egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallásban vagy munkáltatói elszámolásban szereplő összevont adóalap kedvezményekkel, továbbá az önkéntes kölcsönös pénztári nyilatkozat és a nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozat szerinti átutalásokkal csökkentett adója). Az 1 % alapjául szolgáló adó alapján meghatározható **felajánlható 1+1 %-os összeg** (továbbiakban: elvi keret) **meghaladta a 33,1 milliárd forintot**. A lehetséges nyilatkozóknak a **49,1 %-a**, azaz 1.792 ezer magánszemély ajánlotta fel a 2008. évi személyi jövedelemadója 1, illetve 1+1 %-át.

Az 1.792 ezer rendelkező magánszemély érvényes, érvénytelen és az érvényesség szempontjából - adatok hiányában - még el nem bírálható **felajánlásainak együttes összege 18,1 milliárd forint**, amely a **33,1 milliárd forintos elvi keret 54,7 %-a**.

Az 1.792 ezer rendelkező magánszemély közül **legalább egy érvényes nyilatkozatot 1.730 ezer fő tett**, akik közül

- 1.073 ezer magánszemély mindkét kedvezményezett körre,
- 615 ezer fő kizárólag civil szervezetre és
- 42 ezer fő csak egyházra, vagy kiemelt költségvetési előirányzatra nyilatkozott.

3. számú mellékletként csatoljuk azon kimutatást, amely az érvényesen rendelkező magánszemélyek számának megoszlását tartalmazza az 1 % alapjául szolgáló adó nagyságának függvényében. A „0,- Ft összegű 1 % alapjául szolgáló adót valló” adózókat két külön csoportba soroljuk attól függően, hogy vallottak-e összevonás alá eső jövedelmet, illetve a bevallott összevonás alá eső jövedelmüket terhelő adó a kedvezmények, - továbbá a 2006-2008. adóév vonatkozásában az önkéntes kölcsönös pénztári nyilatkozat és a nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozat szerinti átutalások - levonásával csökkent-e 0,- Ft-ra. Az adatok összehasonlíthatósága érdekében a kimutatás a 2001-2009. évekre tartalmazza az adatokat.

Itt kívánjuk megjegyezni azt, hogy tényleges 1+1 %-os összegről csak azok az adófizető magánszemélyek rendelkezhetek volna, akik az 1 % alapjául szolgáló adóként 0,- forintot meghaladó összegű adót vallottak. Az Szf. tv. ugyan nem zárja ki, hogy a magánszemély 0,- forint összegű felajánlást tegyen, azonban ezen magánszemélyek tényleges összeget nem tudnak eljuttatni az általuk megjelölt kedvezményezett részére.

4. számú mellékletként csatoljuk azt a kimutatást, amely az érvényesen rendelkező magánszemélyek körének megbontását a nyilatkozatok származási helye és a nyilatkozatokat feldolgozó APEH igazgatóságok, továbbá az igazgatóságok megye szerinti, illetve fővárosi szervezeti egységei szerint tartalmazza százalékos mutatószámokban kifejezve. A munkáltatói elszámolás mellett rendelkező magánszemélyek számát kifejező százalékos mutatószámokat két szempontból is megbontottuk, mivel ezen magánszemélyek lakóhely szerinti illetékessége,

illetve az általuk benyújtott nyilatkozatok feldolgozásához kapcsolódó illetékesség eltér. A munkáltatói elszámolás mellett benyújtott rendelkező nyilatkozatokat ugyanis a munkáltató székhelye szerint illetékes igazgatóság dolgozza fel.

Az **5. számú mellékletként** csatolt kimutatás a lehetséges nyilatkozók és az érvényesen rendelkezők körének megbontását tartalmazza az összevonás alá eső jövedelmük sávonkénti megoszlásának és a rendelkező nyilatkozat benyújtási módjának a függvényében.

A **6. számú melléklet** a lehetséges nyilatkozók és a civil szervezetekre érvényesen rendelkezők körének megbontását tartalmazza ugyancsak az összevonás alá eső jövedelmük sávonkénti megoszlásának és a rendelkező nyilatkozat benyújtási módjának a függvényében.

Az 1.792 ezer rendelkező magánszemély **2.943 ezer nyilatkozatban** ajánlotta fel a személyi jövedelemadója meghatározott részének 1, illetve 1+1 %-át. A 2.943 rendelkező nyilatkozat közül

- 1.765 ezer nyilatkozat civil szervezetre,
- 1.161 ezer nyilatkozat egyházra vagy kiemelt költségvetési előirányzatra szólt, továbbá
- 17 ezer nyilatkozatból nem lehetett megállapítani, hogy mely kedvezményezett körre vonatkozik.

A beérkezett nyilatkozatokból **2.803 ezer volt a törvényi szabályozás alapján érvényes, amelyekben a felajánlott összeg megközelíti a 17,2 milliárd forintot.**

A feldolgozott nyilatkozatok közül mintegy **132 ezer** olyan akadt, amely **a magánszemély érdekkörébe tartozó hiba miatt érvénytelennek bizonyult.** Ezen felajánlások összege **905 millió Ft.** Ebben az összegben nem szerepelhet azon magánszemélyek által felajánlott Szja 1+1 %, akiket a rendelkezés hiányosságai miatt nem tudtunk azonosítani. Az Szf. tv. 4. § (1) bekezdésében meghatározott, civil kedvezményezett körre szólóan **72 ezer** rendelkező nyilatkozat **478 millió Ft** összegben, az Szf. tv. 4/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti egyházakra szólóan **31 ezer** rendelkező nyilatkozat **218 millió Ft** összegben és az Szf. tv. 4/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kiemelt költségvetési előirányzatokra benyújtott rendelkező nyilatkozatok közül **12 ezer** rendelkező nyilatkozat **89 millió Ft** összegben bizonyult érvénytelennek. További **17 ezer** rendelkező nyilatkozat **120 millió Ft** összegben azon okból érvénytelen, hogy az Szf. törvény szerint nem kedvezményezhető szervezetek, pl. részvénytársaságok, kft-k, pénzügyintézetek, egyházi intézmények stb. számára tartalmaz felajánlást.

A beérkezett nyilatkozatok fennmaradó részének, közel **8 ezer** nyilatkozatnak - a magánszemély saját érdekkörébe tartozó - **érvényessége, különösen a fizetendő adó összege 2009. november 15-ig nem volt megállapítható.**

2. Az érvényesen megjelölt kedvezményezett kör megoszlása

A 2009. évi **érvényes** nyilatkozatokban **29.880 szervezet** javára felajánlott összeg **17,2 milliárd forint**, amely a 33,1 milliárd forint összegű elvi keret **51,9 %-a.**

Az érvényesen megjelölt 29.880 szervezet közül

- 29.709 szervezet a civil,
- 169 szervezet az egyház, valamint
- 2 kedvezményezett a kiemelt költségvetési előirányzat kategóriába tartozik.

A **29.709 civil szervezetre 1.688 ezer nyilatkozatban** érkezett érvényes felajánlás **10.059 millió forint** összegben. Az egy civil kedvezményezettre jutó átlagos érvényes felajánlás összege 338.582,- Ft és az egy érvényes civil rendelkező nyilatkozatra jutó átlagos felajánlás összege 5.959,- Ft.

A civil kedvezményezettek túlnyomó többsége a korábbi évekhez hasonlóan a 2009. évben is az alapítványok, illetve a társadalmi szervezetek körébe tartozott, ezek együttes száma 27.176, a javukra felajánlott összeg 9.663 millió forint.

A **169 egyház javára 817 ezer érvényes felajánlás** érkezett **5.107 millió Ft** összegben. Az egy érvényes, egyházi rendelkező nyilatkozatra jutó átlagos felajánlás összege 6.254,- Ft.

A **2 kiemelt költségvetési előirányzat javára 299 ezer érvényes felajánlás** érkezett **2.018 millió forint** összegben. Az egy érvényes, kiemelt költségvetési előirányzatra szóló nyilatkozatra jutó átlagos felajánlás összege 6.756,- Ft.

A kedvezményezettek számának - a kedvezményezett székhelye szerinti - megyei és régiós megoszlását az érvényes nyilatkozatok és a felajánlott Szja 1 % összegének tükrében a **7. számú melléklet** szemlélteti.

A **8. számú melléklet** a kedvezményezetti körök megoszlását az Szf. tv-ben meghatározott kategóriák szerint tartalmazza.

A kedvezményezetti kör megoszlását az egy kedvezményezettre jutó összeg nagysága szerint a **9. számú melléklet**, az egy kedvezményezettre jutó nyilatkozatok száma szerinti megoszlását pedig a **10. számú melléklet** szemlélteti.

A kedvezményezettekre szóló nyilatkozatok számának és a felajánlott összeg nagyságának a területi megoszlását (a nyilatkozatban megjelölt szervezetek székhelye szerinti megyei és régiós bontásban) a **11. és a 12. számú mellékletek** tartalmazzák.

A 2009. évben **789** olyan szervezetre érkezett felajánlás, amely szervezet nem sorolható be egyértelműen az Szf. tv-ben meghatározott kedvezményezetti kategóriák egyikébe sem. Ezen szervezeteket is értesítettük a felajánlásról, így lehetőséget kaptak arra, hogy igazolják, hogy valamely kedvezményezetti körbe tartoznak, és teljesítik az Szf. tv-ben foglalt feltételeket. Ide tartoznak az egyes költségvetési szervek és intézményeik (pl. általános iskolák, középiskolák, egyes önkormányzati intézmények stb.).

3. A civil kedvezményezetti eljárás és a főbb mutatószámok

A rendelkező magánszemélyek által érvényesen megjelölt szervezetek részére 2009. szeptember 1-jéig küldtük meg a felhívó-tájékoztató levelet. A civil szervezetek a felhívó-tájékoztató levélben kaptak tájékoztatást a felajánlott összeg várható nagyságáról, valamint azon feltéte-

lekről, amelyek meglétét a felajánlásra igényt tartó szervezetnek a levél kézbesítését követő 30 napon belül igazolnia kell. Abból kiindulva, hogy az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról szóló közleményt kizárólag elektronikus úton nyújthatták be az állami adóhatósághoz a civil kedvezményezettek a 2009. évben, továbbá a törvényi feltételek igazolásának egyszerűsítése és a költségek csökkentése céljából az elmúlt évek gyakorlatától eltérően nem képezte a felhívó-tájékoztató levél mellékletét az adatlap (a 2009. évben 0937A számú adatlap). Az adatlap 2009. szeptember 1-jétől az APEH honlapjáról (www.apeh.hu) letölthető volt, és kitöltve - postai úton, személyesen, vagy elektronikus úton - kellett eljuttatni az állami adóhatóság részére. Megjegyezni kívánjuk, hogy az adatlap letöltésével kapcsolatosan egy reklamáció érkezett elektronikus úton az APEH Központi Hivatalához, az ügyfelet részletesen tájékoztattuk az adatlappal kapcsolatos teendőiről, és a tájékoztatásunkat követően az érintett szervezet képviselője benyújtotta az adatlapot a szervezet adóügyeiben illetékes igazgatósághoz. Azon kedvezményezettek részére, amelyek a fentiekkel kapcsolatosan az APEH igazgatóságokat keresték meg, az igazgatósági munkatársak teljes körű tájékoztatást nyújtottak az adatlap elérési útvonala, letöltési és benyújtási módja tekintetében is. Az adatlapon lehetőség nyílt arra, hogy a törvényi előírásoknak megfelelő nyilatkozatokat megtehesse a kedvezményezett. Amennyiben a szervezetek a felhívó-tájékoztató levél kézbesítését követő 30 napon belül sikeresen igazolták a törvényi feltételek meglétét, átutaltuk részükre a felajánlott összeget.

A beérkezett 0937A számú adatlapok egy részének a feldolgozása jelenleg is folyamatban van, azonban a civil kedvezményezettek 95,1 %-ánál a kedvezményezhetőség törvényi feltételeinek igazolására irányuló eljárás lezárult, mivel a szervezet

- nem nyújtotta be a 0937A számú adatlapot (nem kérte a felajánlást),
- benyújtotta a 0937A számú adatlapot, azonban az adatlapban foglalt, a felajánlott összeg kiutalására irányuló kérelmét - a törvényi feltételek hiányában - elutasító határozat jogerőre emelkedett (nem igazolta a kedvezményezhetőség törvényi feltételeit), illetve
- sikeresen igazolta a törvényi feltételek meglétét és kiutaltuk részére a felajánlott összeget.

Az Szf. tv. 7. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a kedvezményezett érdekkörébe tartozóan érvénytelenül rendelkező magánszemély részére a 2009. rendelkező év vonatkozásában 2009. december és 2010. január hónapban küldtünk értesítő levelet. 64.656 magánszemély az alábbiakban felsorolt esetekben kapott a törvényi előírásoknak megfelelően, a konkrét indok megjelölése nélkül értesítést a 2009. évi, civil szervezetre szóló nyilatkozata érvénytelenségéről.

A civil kedvezményezett érdekkörébe tartozó érvénytelenségi oknak minősül az, ha a civil kedvezményezett

- nem nyújtotta be a 0937A számú adatlapot (nem kérte a felajánlást),
- benyújtotta a 0937A számú adatlapot, azonban az adatlapban foglalt, a felajánlott összeg kiutalására irányuló kérelmét - a törvényi feltételek hiányában - elutasító határozat jogerőre emelkedett (nem igazolta a kedvezményezhetőség törvényi feltételeit).

A 2009. évi civil kedvezményezetti eljárást érintő főbb adatokat a **13. és 14. számú melléletek** tartalmazzák.

4. A kiutalást kérő és a törvényi feltételeket igazolni tudó civil kedvezményezettek megoszlása az általuk megjelölt közhasznú tevékenység szerint

A kiutalást kérő és a törvényi feltételeket igazolni tudó civil kedvezményezettek 78,3 %-a

- oktatási, nevelési tevékenységet,
- sporttal kapcsolatos közhasznú tevékenységet,
- kulturális tevékenységet,
- egészségügyi tevékenységet, valamint
- szociális tevékenységet végez.

A szervezetek fennmaradó 21,7 %-a egyéb (például: hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése; kulturális örökség megóvása; közrend és közlekedésbiztonság védelme, önkéntes tűzoltás, mentés, katasztrófa-elhárítás; gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselő stb.) közhasznú tevékenységet folytat.

A kiutalást kérő és a törvényi feltételeket igazolni tudó civil kedvezményezettek közhasznú tevékenység szerinti megoszlását a **15. és 16. számú mellékletek** tartalmazzák.

5. Az egyházakra vonatkozó tételes kimutatások

A jelen beszámolóhoz **17. számú mellékletként** csatolt kimutatás a 2009. december 31-i állapotnak megfelelően, a felajánlott összeg szerint csökkenő sorrendben tartalmazza az egyházakat és a kiemelt költségvetési előirányzatokat a 2009. rendelkező évben megillető felajánlások tételes és összesített összegét, továbbá a felajánlók tételes és összesített számát.

A **18. számú melléklet** a jelen tájékoztató készítésekor aktuális állapotnak megfelelően tartalmazza technikai szám szerint növekvő sorrendben az egyházak részére a 2010. rendelkező évre megképzett technikai számokat, tekintettel arra, hogy a 2009. december 31-ig benyújtott kérelmek alapján még ez évben is adtunk ki technikai számot a 2010. rendelkező évre azon egyházak részére, amelyeket a bíróság jogerősen nyilvántartásba vett.

6. A saját érdekkörébe tartozóan érvénytelenül rendelkező magánszemélyek elutasítása

A rendelkező nyilatkozatok érvényességének vizsgálata során nagy hangsúlyt fektettünk - többek között - arra, hogy kizárólag abban az esetben lehessen érvényes a rendelkező nyilatkozat, ha az azt tartalmazó boríték és a rendelkező nyilatkozatok kitöltése, valamint a rendelkező nyilatkozat továbbítása megfelel a törvényi előírásoknak, illetve a rendelkező magánszemély az Szja 1+1 % alapjául szolgáló adót maradéktalanul megfizette, vagy annak megfizetésére az Szf. tv-ben meghatározott feltételek mellett fizetési könnyítésben részesült, és az engedélyező határozatban foglalt feltételeknek maradéktalanul eleget tett.

A 2009. évben a jellemző érvénytelenségi okok az alábbiak voltak:

- Leggyakrabban az okozta a nyilatkozatok érvénytelenségét, hogy az adózók az 1+1 % számításának alapját képező adót nem fizették meg az Szf. tv-ben előírt határidőre. Ez az érvénytelenségi ok 42.000 esetben fordult elő, mely az összes érvénytelenségi ok előfordulás 51 %-át teszi ki.
- A második leggyakrabban, 13.700 esetben előforduló, érvénytelenséget okozó hiba az volt, hogy a magánszemély érvényes technikai számnak nem minősülő 4 jegyű számot jelölt meg - az esetek nagy részében a megelőző években kiemelt költségvetési előirányzatok technikai számát -, illetőleg hibásan jelölte meg rendelkezésén a kedvezményezett adószámát, tehát olyan számot jelölt meg, amely alapján nem azonosítható sem az Szf. tv. 4. §-ába sorolható civil szervezet, sem pedig a 4/A. §-ba sorolható egyház, illetőleg a 2009. rendelkező évben kiemelt költségvetési előirányzat. Ez az összes érvénytelenséget okozó hiba előfordulás 16,6 %-át képviseli.
- A gyakoriság szerint következő - mintegy 9.300 esetben - előforduló érvénytelenségi ok az volt, hogy a rendelkező magánszemélyek késve - 2009. május 20-át követően - nyújtották be a rendelkező nyilatkozatukat az adóhatósághoz. Ez az összes előfordulás 11 %-a.
- 3.000 esetben - az összes eset 3,6 %-ában - fordult elő, hogy nem csak a vonatkozó törvény által megengedett egy, hanem több, civil kategóriába sorolható kedvezményezettet jelöltek meg az adózók nyilatkozatukon.
- 1.900 esetben megszűnt civil szervezetet jelöltek meg nyilatkozatukban a rendelkező magánszemélyek, ez az összes hiba előfordulás 2,3%-át teszi ki.

Az előző évek tapasztalatait felhasználva a feldolgozás során kiszűrtük azokat a nyilatkozatokat is, amelyekről egyértelműen kiderült, hogy az Szf. tv. szerint nem kedvezményezhető szervezetek, azaz az Szf. tv. által meghatározott szervezeti kategóriákba be nem sorolható, illetőleg könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó- vagy előadóművészeti tevékenységet nem folytató jogi személyek - pl. részvénytársaságok, kft-k, pénztézetek, egyházi intézmények stb. - számára tartalmazznak felajánlást. Az érintett szervezetek száma a 2009. évben 684 db volt.

Az Szf. tv. előírásainak megfelelően 2009. november 30-ig határozatban értesítettük azon rendelkező magánszemélyeket, akiknek a rendelkezése 2009. november 15-ig - a magánszemély saját érdekkörébe tartozóan - érvénytelennek bizonyult vagy mind a két kedvezményezetti körre szóló nyilatkozata érvénytelensége, vagy az általa megjelölt egyik kedvezményezetti körre szóló nyilatkozata érvénytelensége miatt. **A 2009. november 30-ig határozatban értesített magánszemélyek száma megközelíti a 73 ezer főt.**

7. A rendelkező magánszemélyek értesítése a rendelkező nyilatkozatuk érvényességének a megállapíthatatlanságáról

A rendelkező magánszemély érdekkörébe tartozóan az alábbiakban felsorolt esetekben nem volt megállapítható 2009. november 15-ig a nyilatkozat érvényessége, illetve érvénytelensége.

- Nem volt meghatározható az Szja 1 % összege.
- A magánszemély az esedékességet megelőzően benyújtott kérelmére legfeljebb 12 havi fizetési könnyítést kapott, az engedélyező határozatban foglalt feltételeknek a vizsgálat időpontjáig eleget tett, de még nem telt el a részletfizetés teljesítésére engedélyezett időszak.
- A 0853, vagy 0853E bevallásban a 100.000 Ft-ot meg nem haladó személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség - esedékességtől számított, legfeljebb négy hónapon keresztül - egyenlő részletekben történő pótlékmentes megfizetéséről nyilatkozott a magánszemély, és a vizsgálat időpontjában még nem telt le a részletfizetés teljesítésének időszaka.

Amennyiben a rendelkező nyilatkozatnak - a magánszemély saját érdekkörébe tartozó - érvényessége, különösen a fizetendő adó összege november 15-ig nem volt megállapítható, akkor erről a tényről 2009. november 30-ig értesítő levélben adtunk tájékoztatást a rendelkező magánszemély részére. A **2009. november 30-ig értesített magánszemélyek száma** megközelítette a **3,5 ezer főt**. Amennyiben az Szja 1% összege már meghatározható, illetőleg a részletfizetés teljesítésére engedélyezett időszak eltelt, az érvényesség kérdésében döntést hozunk és ezen magánszemélyeket a döntéshozatalt követő 30 napon belül, de legkésőbb 2010. december 31-ig kell értesítenünk az érvényesség vagy az érvénytelenség megállapításáról.

8. Az állami adóhatóság Szja 1+1 %-os adatszolgáltatási és közzétételi kötelezettsége

Az Szf. tv. 6. § (4) bekezdésében foglaltak szerinti - 2009. augusztus havi - adatszolgáltatási kötelezettségünket a Pénzügyminisztérium, az Oktatási és Kulturális Minisztérium, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium és a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium felé is teljesítettük. A tájékoztatók tartalmazták az egyházakra, valamint a kiemelt költségvetési előirányzatokra felajánlott Szja 1 % összegét és az érvényes nyilatkozatok számát tételesen, valamint a civil szférába tartozó szervezetek összevont adatait kategóriánként. A jelen rendelkező év főbb adatait tartalmazó kimutatásokat a törvényi előírásoknak megfelelően 2009. szeptember 15-ig két országos napilapban és az internetes honlapunkon is közzétettük.

Itt kívánjuk megjegyezni azt, hogy az érvényesen felajánlott összeg a 2009. augusztus havi adatszolgáltatásban közöltekhez képest 16.637.143.597 Ft-ról 17.183.530.870 Ft-ra növekedett. A növekedés oka az, hogy az augusztus havi adatszolgáltatást követően is végeztünk egyeztetéseket, így a rendelkező nyilatkozatok érvényesítése esetén növekedett az érvényesen felajánlott összeg.

A jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően évente, a kimutatás elkészülte után közzétesszük a honlapunkon a civil szervezetek részére felajánlott és kiutalt Szja 1 %-ról, valamint az egyházakat és a kiemelt költségvetési előirányzat(ok)at megillető Szja 1 %-ról készített kimutatásokat. Ezen kimutatásokat a 2009. december 31-i állapotnak megfelelően készítettük el. Az adatokat az internetes honlapunk „Üvegseb”, valamint Szja 1+1 %-os oldalán lehet megtekinteni.

A 2009. év során az Szja 1+1 % összegének felülvizsgálata témakörében három megkeresés érkezett Hivatalunkhoz, amelynek a tárgya a kedvezményezett szervezetnek felajánlott összeg nagyságának a felülvizsgálata volt. A szervezet képviselője a rendelkező nyilatkozatok érvé-

nyesség, illetve érvénytelenség szempontjából történő felülvizsgálatát kérte, mivel nagyobb összegű felajánlást vártak, mint amekkora összegről tájékoztatást kaptak a felhívó-tájékoztató levélben. Az Szf. tv. 2008-tól teszi lehetővé a kedvezményezettek részére, hogy ingyenesen tájékoztatást kérhessenek az őket megjelölő érvényes és érvénytelen nyilatkozatok számáról, régiónkénti megoszlásáról, az érvénytelenséget okozó főbb okokról és arányukról. Ezzel a lehetőséggel a 2009. évben 16 kedvezményezett élt.

9. A 2009. évben végzett adóhatósági ellenőrzések tapasztalatai

A vizsgálatok az Szf. tv. 7.§ (7) bekezdésére tekintettel a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásából átutalt összeg közcélú tevékenységnek megfelelő felhasználására, valamint a 6.§ (3) bekezdésben előírt közzétételi kötelezettség teljesítésére irányultak, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény megfelelő szabályainak alkalmazásával.

A személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlásából részesülő kedvezményezettek körében **105** adózónál került sor ellenőrzésre a **2009. évben**.

A vizsgálatok 15%-a zárult megállapítással, mely során 4.959 ezer Ft nettó adókülönbötet tártak fel az adóellenőrök, és összesen 265 ezer Ft mulasztási bírsággal sújtották az érintett civil szervezeteket.

Ellenőrzésre történő kiválasztás

Az ellenőrzöttek köre az alapítványok, közalapítványok és egyesületek közül került ki. A re-vízióra történő kijelölésnél elsődleges szempontot az **ellenőrzöttségi szint** jelentette, ezáltal olyan kedvezményezettek kiválasztására törekedtünk, amelyeknél az elévülési időn belül vizsgálat e tárgykörben nem került lefolytatásra. Másodlagos szempontként került meghatározásra a **juttatott összegek nagyságrendje**. Mindezekon túlmenően **egyéb kockázati elemeket** (pl.: Áfa kód, tevékenység kezdete, kategória kód) is figyelembe véve, nem kizárólag a nagy összegű juttatásban részesült kedvezményezetteket vontuk adóhatósági ellenőrzés alá. A vizsgálatok zömében a 2006. évi személyi jövedelemadó felajánlásokat érintették, de sor került több év (2005., 2006., 2007.) együttes ellenőrzésére is.

Vizsgálati tapasztalatok

Az ellenőrzések során - a korábbi évek gyakorlatának megfelelően - az alábbi **kiemelt vizsgálati szempontokat** helyeztük előtérbe.

- A kedvezményezett szervezet ténylegesen végez-e a jogszabályban nevesített közhasznú tevékenységet (1997. évi CLVI. törvény 26.§ c) pontja).
- Szabályosan teljesíti-e a könyvvezetési, nyilvántartás vezetési kötelezettségét, eleget tesz-e bizonylat megőrzési kötelezettségének.
- A kedvezményezett az átutalt összeget igazoltan az alapító okiratban szereplő közcélú tevékenység érdekében használta-e fel.
- A felhasználás, illetve a tartalékolás megtörtént-e az utalást követő év október 31. napjáig.
- A kedvezményezett a javára átutalt összeg cél szerinti felhasználását tartalmazó adatait az átutalást követő naptári év október 31-éig sajtóközleményben nyilvánosságra hozta-e.

- A kapott összeg vagy egy részének tartalékolását is közzétette-e a kedvezményezett civil szervezet.

A kedvezményezetti körből a személyi jövedelemadó 1%-ának felhasználását **önálló vizsgálat** keretén belül végeztük. A vizsgált célcsoportot közhasznú, illetve kiemelten közhasznú tevékenységet végzők alkották. A vizsgált egyesületek, alapítványok **céljuk szerint** idén is igen **sokszínűek** voltak. Néhány példát említve tevékenykednek az oktatás, a sport, a nevelés, képzésfejlesztés területén; foglalkoznak gyermek- és ifjúságvédelemmel; természetvédelemmel; hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékkal élők megsegítésével; kisebbségi kultúra ápolásával; községfejlesztéssel és közrend védelemmel; tűzvédelemmel; műszaki mentéssel; tudományos tevékenységgel, kutatással.

A vizsgált adózók politikai tevékenységet nem folytattak, pártoknak támogatást nem nyújtottak, valamennyien magyarországi székhelyűek, a magyar lakosság érdekében működtek. A közhasznú tevékenységük folytatásának időtartama megfelelt a törvényi előírásoknak.

Tapasztalataink szerint az alapítványok az alapító okiratban, az egyesületek az alapszabályukban megjelölt tevékenységeket végzik, eltérő tevékenység folytatását nem tapasztaltuk. Az alapító okiratban, illetve az alapszabályban meghatározott célok megfeleltek a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 26. § c. pontjában felsorolt **közhasznú tevékenységeknek**. Erről a revizorok több esetben a helyszínen személyesen is meggyőződtek.

Az ellenőrzések során a kedvezményezettek elérhetőek és együttműködőek voltak.

A **könyvvezetési és nyilvántartás-vezetési kötelezettséget** általánosságban szabályosan teljesítették, az iratanyagok rendezettek, áttekinthetőek voltak, a bizonylatokat megőrizték. A **felhasználások igazolása** rendszerint szabályszerű számviteli bizonylatokkal történt.

A nyilvántartási kötelezettség ellenőrzése során azonban olyat is tapasztaltunk, hogy a szervezetek a felhasználásról nem minden esetben rendelkeztek külön nyilvántartással, azaz az 1%-ból kiutalt összegeket az egyéb támogatásokkal kiegészítve használták fel a közérdekű célok megvalósítására. Tekintve, hogy az 1%-os felajánlásoknak a szükségletekhez mérten kevés az összege, az adózók ezt kiegészítették egyéb forrásokból származó összegekkel, amely azonban nem befolyásolta az 1%-ból kiutalt összegek jogszerű felhasználását. Az érintettek figyelmét minden esetben felhívtuk a szabálytalanságokra.

Gyakori, hogy az alapítványok könyvvezetését legtöbb esetben szívességből, anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzik a könyvelők, akik a vizsgálatok során segítőkészen igyekeztek a feltárt hiányosságokat haladéktalanul korrigálni.

A vizsgált adózók többsége az átutalt összeget kizárólag az alapító okiratban megjelölt közcélú tevékenység érdekében használta fel, ezáltal túlnyomó többségüknél nem merült fel az Szja 1% felhasználás szabályainak olyan mérvű megszegése, mely annak visszafizettetését indokolta volna.

Előfordult azonban, hogy a kedvezményezett az átutalt összeget, illetve annak egy részét nem közcélú tevékenység érdekében használta fel, hanem működési költségeit is abból finanszírozta, a kuratórium elnökének a bérét, ügyvédi munkadíját, illetve bankköltséget fizetett belőle. Más esetben például az iskola tanulóinak lelkigyakorlatait, kirándulásait, színházlátogatásait finanszírozták a törvényi előírásokkal ellentétes módon.

A megállapított közel 5 millió Ft nettó adókülönböt a néhány szabálytalanul eljáró kedvezményezettnek feltárt nagyobb összegű (500 ezer Ft; 1,5 millió Ft; 2,2 millió Ft) visszafizetési kötelezettségéből ered.

A **felhasználás** jellemzően az utalást követő év október 31. napjáig megtörtént, számlával, bizonylattal igazolt módon. A **tartalékolás** kevésbé jellemző, illetve előfordult, hogy a tartalékolásról a törvényi előírások ellenére nem rendelkeztek.

A **felhasználásról való számadás** - hasonlóan a korábbi években tapasztaltakhoz - okozta a **legtöbb problémát** a civil szervezetek számára. Jelentős részük szabályszerűen eleget tett a közzétételi kötelezettségének, több esetben is előfordult azonban, hogy a közzétételt elmulasztották, illetve hibásan jelentették meg, ugyanis a közlemény szerint a befolyt összeget működési költségekre fordították, miközben a valóságban a kiutalt teljes összeget közcélú tevékenységre használták fel.

A közzétételi kötelezettséget olykor nem kellő gondossággal teljesítették. A feladott hirdetés sablonos, általános tartalmú volt, arról értesített, hogy a felajánlott összeget az alapítvány, vagy egyesület céljainak megvalósítására fordították. Ebből azonban a kívülállók számára nem állapítható meg, hogy valójában milyen tevékenységet folytattak, illetve milyen konkrét cél érdekében történt a felhasználás. Tekintettel arra, hogy ezekben az esetekben a cél szerinti felhasználás valójában megtörtént, a képviselők figyelmét felhívtuk a valóságnak megfelelő tartalmú, konkrét tényekre összpontosító szövegezésre.

További jellemző hiba, hogy az elszámolt és felajánlott, illetve az átutalt összeg nem egyezett. Tapasztalható volt ezen kívül olyan eset is, amikor a közzététel megelőzte a tényleges felhasználást.

Néhány esetben nem őrizték meg a sajtóközlemény egyetlen eredeti példányát sem.

Amint már említettük, a **tartalékolás** kevés esetben fordult elő, mivel a szervezeteknek céljaik eléréséhez szükségük van a felajánlott és átutalt személyi jövedelemadó 1 %-ából származó összegre. Ha az átutalt összeg nem maradéktalanul került felhasználásra, ennek oka inkább az volt, hogy az egyenlőtlenül, kiszámíthatatlanul befolyó bevételeikből kellett a folyamatos kiadásokat biztosítani. Ilyen esetekben előfordult, hogy a kisebb összegű tartalékokat nem tették közzé a közleményben.

Összefoglalva elmondható, hogy a személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlásából a kedvezményezetteknek juttatott összegeket **az alapítványok többsége cél szerint használta fel**. Az **adminisztrációs hibák** a civil szervezetek jogi jártasságának hiányából, illetve a nem megfelelő szakemberek (pl.: könyvelő) alkalmazásából adódnak. A nyilvántartásokat sokszor „társadalmi munkában” vezetik.

Intézményes **problémát okoz a közzétételi kötelezettség teljesítése**, amelynél javuló tendencia sajnos nem mondható el, hiszen évek óta a nyilvánosságra hozatali közzététellel kapcsolatban tapasztalunk leginkább szabálytalanságokat, hiányosságokat.

2009-ben - első alkalommal - a 2007. adóévre benyújtott rendelkező nyilatkozatok tekintetében elektronikus úton kellett megküldeni az állami adóhatóság részére a felajánlások felhasználásáról szóló közleményeket. A 2007. évi vizsgálatoknál az ellenőrzött civil szervezetek

igazolták a „08KOZ” nyomtatvány benyújtást, azonban az „átállással” kapcsolatos ellenőrzési tapasztalatokról a 2010. rendelkező évre vonatkozó beszámolóban tudunk majd részletesen számot adni.

10. Közlemény az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról

Az Szf. tv. 6. § (3) bekezdése alapján a 2008. rendelkező évi civil kedvezményezetteknek a „08KOZ Közlemény az adózó rendelkezése szerint a kedvezményezett részére átutalt összeg felhasználásáról” című közleményt - tekintettel arra, hogy a benyújtásra nyitva álló határidő, 2009. október 31. munkaszüneti napra esett - legkésőbb november 2-ig, kizárólag elektronikus úton, az ügyfélkapun keresztül kellett megküldeniük az állami adóhatóság részére. A közleményben a civil kedvezményezetteknek a 2008. évben részükre átutalt Szja 1 %-os összeg felhasználásáról (a cél szerinti és működési költségekről, továbbá az átutalt összeg esetleges tartalékolásának céljáról, legfeljebb 3 éves időtartamáról és összegéről) kellett számot adniuk. A közleményben szerepelnie kellett mindazon Szja 1 %-os összegek felhasználásának, amelyeket az állami adóhatóság a 2007. adóévre benyújtott, érvényes rendelkező nyilatkozatok alapján 2008. december 31-ig kiutalt a kedvezményezett részére. A felhasználásra vonatkozó adatok meghatározása során figyelembe kellett venniük azt az Szja 1 %-os összeget is, amelyet már az utalás évében, azaz a 2008. évben felhasználtak. A 08KOZ nyomtatvány kitöltő programját 2009. augusztus 10-én helyeztük ki az APEH internetes honlapjára, így ettől az időponttól kezdődően volt, és jelenleg is van lehetőségük az érintett civil szervezeteknek a közlemény kitöltésére és elektronikus úton történő továbbítására.

A hivatkozott jogszabály szerint amennyiben az állami adóhatóság az Szja 1 %-os összeg igénylésének és felhasználásának ellenőrzése során megállapítja, hogy a közlemény benyújtására kötelezett kedvezményezett a közleményt nem nyújtotta be az állami adóhatósághoz, illetve abban valótlan adatot közölt, határozattal kizárja a kedvezményezettet - a határozat jogerőre emelkedését követő rendelkező évben - a felajánlásokból történő részesedésből. A közleményeket az állami adóhatóságnak továbbítania kellett a Szociális és Munkaügyi Minisztérium részére, a minisztérium civil szervezetekkel foglalkozó internetes honlapján történő közzététel céljából.

A kedvezményezettek részére átutalt összeg felhasználásáról szóló közlemények állami adóhatóság részére történő továbbítási kötelezettségéről 2008. augusztus hónapban a 2008. rendelkező évi felajánlott összegekről szóló felhívó-tájékoztató levélből, 2009. augusztus hónaptól az APEH honlapján közzétett tájékoztatásokból - még 2009. október 28-án is közzétettünk a 08KOZ nyomtatvány beküldési határidejére vonatkozó figyelmeztetést az APEH honlapjának „Fontos” rovatában - értesülhettek az érintett civil szervezetek. A 2009. szeptember 2-i és szeptember 15-i sajtótájékoztatón is elhangzott figyelemfelhívás, továbbá az APEH igazgatóságok is sajtótájékoztató, sajtóközlemény útján hívták fel a kedvezményezettek figyelmét ezen törvényi kötelezettségükre.

A 2008. december 31-i állapot szerint **21.380** civil kedvezményezettnek kellett volna 2009. november 2-ig benyújtania elektronikus úton a 08KOZ bizonylatot, azonban a fenti határidőig csak **9.866** kedvezményezett tett eleget hibátlan bizonylat benyújtásával a fenti törvényi kötelezettségének. A törvényi határidőben hibátlan bizonylatot benyújtó kedvezményezettek köz-

leményének adatait 2009. november 27-én elektronikus formában átadtuk a Szociális és Munkügyi Minisztérium részére.

Hibás bizonylatot **2.682** kedvezményezett nyújtott be 2009. november 2-ig, ezen bizonylatok leggyakoribb hibái az alábbiak voltak.

- A kedvezményezett által a közleményben feltüntetett „rendelkező évben juttatott összeg” nem volt egyenlő a részére a 2007. adóévre vonatkozóan, 2008. december 31-ig ténylegesen kiutalt összeggel.
- A kedvezményezett nem szerepelt az állami adóhatóság honlapján közzétett, 2008. december 31-i állapotnak megfelelő, 2008. rendelkező évi Szja 1 %-os, internetes civil kedvezményezetti állományban, mivel részére a 2007. adóévre vonatkozóan 2008. december 31-ikét követően utaltuk ki az Szja 1 %-os összeget.

A fennmaradó **8.832** szervezet nem nyújtotta be, illetőleg a törvényi határidőt követően nyújtotta be a 08KOZ bizonylatot.

A fentiek alapján a törvényi határidő lejártát követően **11.514** kedvezményezett esetében álltak fenn a benyújtás elmulasztása, illetve a hibás bizonylat benyújtása miatt a kizárás törvényi feltételei.

Figyelemmel arra, hogy a 2009. november 2-i határidő nem volt jogvesztő, továbbá arra, hogy a felhasználásra vonatkozó adatokat az állami adóhatóság részére első alkalommal kellett megküldeni, ezért a kizárásra is irányuló ellenőrzés megindítását megelőzően - a Pénzügyminisztérium egyetértésével - felszólítottuk a 08KOZ bizonylat benyújtását elmulasztó kedvezményezetteket a bizonylat pótlására.

A kedvezményezettek részére megküldött felszólító levél tartalmazott

- tájékoztatást a bizonylat benyújtására vonatkozó jogszabályi előírásokról,
- figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy amennyiben a kedvezményezett haladéktalanul nem pótolja mulasztását, az adóhatóság az Szf. tv. 7. § (7) bekezdése szerinti ellenőrzés keretében az Szf. tv. 6. § (3) bekezdése alapján határozattal kizárja a határozat jogerőre emelkedését követő rendelkező évben a felajánlásokból való részesedéséből, továbbá amennyiben az ellenőrzés megállapítja az igénylés jogszabályba ütköző voltát, vagy a nem megfelelő felhasználást, az adóhatóság a felajánlások visszafizetéséről is rendelkezik,
- figyelem felhívást arra, hogy az adóhatósági ellenőrzés megkezdését követően a 08KOZ bizonylat benyújtása nem pótolható, valamint
- tájékoztatást a bizonylat kitöltő program pontos elérési útvonaláról.

Amennyiben a bizonylat benyújtását elmulasztó kedvezményezettek a felszólító levél kiküldését követő két héten belül nem pótolják mulasztásukat, vagy a felszólító levél kézbesíthetetlen küldeményként érkezik vissza, akkor az APEH igazgatóságok 2010. február 26-ig ismételten, tértivevénnyel küldik meg a felszólító levelet az érintett kedvezményezettek részére.

A fentiekből következik, hogy a törvényi határidő lejártát követően, de még az ellenőrzés megindítását megelőzően, késve benyújtott bizonylatokat igazolási kérelem nélkül is elfogadja az állami adóhatóság. A bizonylat benyújtását elmulasztó kedvezményezettek a - 2007. adóévre a 2008. rendelkező évben - kiutalt Szja 1 %-os összeg felhasználásának ellenőrzésére irányuló eljárás megkezdéséig nyújthatják be pótlólag a bizonylatot. Az ellenőrzés megkezdését követően a bizonylat igazolási kérelem benyújtásával együtt sem pótolható, a kizárás elrendelését minden esetben tartalmaznia kell az Ellenőrzési szakterület döntésének. Amennyiben a bizonylat benyúj-

tását elmulasztó kedvezményezett nem jogszabály szerint használta fel az Szja 1 %-os összeget, akkor „kétszeres” szankciót kell alkalmazni, azaz az Szja 1 %-os összeget vissza kell vele fizettetni és a 2010. évben jogerőre emelkedett határozat alapján a 2011. rendelkező évben ki kell zárni a felajánlásokból történő részesedésből.

Amennyiben a bizonylatot benyújtó kedvezményezett nem a - 2007. adóévre a 2008. rendelkező évben - kiutalt Szja 1 %-os összeget (a megengedett eltérés < +/- 1.000,- Ft) szerepelteti a bizonylatban, akkor a kedvezményezettet elektronikus levélben szólítjuk fel annak javítására. A felszólító levélben közöljük a kedvezményezettel az elszámolás alapjául szolgáló, a - 2007. adóévre a 2008. rendelkező évben - 2008. december 31-ig kiutalt Szja 1 %-os összeget is.

Abban az esetben, ha a kedvezményezett papíros formában kívánta beadni a 08KOZ nyomtatványt, akkor az APEH igazgatóságok a bizonylat átvételéről jegyzőkönyvet vettek fel, amely tartalmazta azt is, hogy a kedvezményezettet tájékoztatták arról, hogy az Szf. tv. előírásai alapján a bizonylat kizárólag elektronikus úton nyújtható be, a papíros formában történő benyújtás nem jelenti a törvényi kötelezettség teljesítését, és a határidőben történt elektronikus benyújtás elmulasztásának az a következménye, hogy a kizáró határozat jogerőre emelkedését követő évben nem részesülhetnek a javukra felajánlott Szja 1 %-os összegből.

Figyelemmel arra, hogy a kedvezményezetteknek 2009. november 2-át követően is lehetőségük volt (illetve jelenleg is lehetőségük van) elektronikus úton benyújtani a 08KOZ bizonylatot, 2009. november 2-ától folyamatosan növekedett az állami adóhatósághoz benyújtott 08KOZ bizonylatok száma. A 2010. év 3. hetében a statisztikai adatok az alábbiak szerint alakultak.

- A hibátlan 08KOZ bizonylatot benyújtó kedvezményezettek száma: **14.589**.
(A törvényi határidőben hibátlan bizonylatot benyújtó, 9.866 kedvezményezett közleményének adatait 2009. november 27-én elektronikus formában átadtuk a Szociális és Munkaügyi Minisztérium részére. A törvényi határidőt követően benyújtott, és a késedelmes benyújtás miatt hibásnak már nem tekinthető, hibátlan 1.196 db közlemény adatait 2010. január 8-án adtuk át elektronikus formában a Szociális és Munkaügyi Minisztérium részére. Az átadást követően hibátlannak bizonyult közlemények adatait 2010. január 31. napját követően fogjuk átadni a Szociális és Munkaügyi Minisztérium részére.)
- A hibás 08KOZ bizonylatot benyújtó kedvezményezettek száma: **2.771**.
- A 08KOZ bizonylatot még be nem nyújtott kedvezményezettek száma: **4.020**.
- A 08KOZ bizonylatot benyújtó, de annak benyújtására nem kötelezett kedvezményezettek száma: **560**.

11. Az állami adóhatóság szerepe a rendelkezés lehetőségének és a rendelkező nyilatkozatok benyújtási módjának ismertetésében

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a személyi jövedelemadó bevallás kitöltési útmutatója és az internetes honlapunk is tartalmazta a technikai számmal rendelkező egyházak és kiemelt költségvetési előirányzatok listáját, továbbá a rendelkező nyilatkozatok benyújtási módjának az ismertetését is.

A 2009. rendelkező évben a rendelkező nyilatkozatok benyújtási határideje - a személyi jövedelemadó bevallásának, illetve megállapításának módjától függetlenül - 2009. május 20. volt. A rendelkező nyilatkozatok benyújtási módja annyiban változott a 2008. rendelkező évhez képest, hogy az adóhatósági adómegállapítást kérő nyilatkozat szerepét az egyszerűsített bevallás vette át. A rendelkező magánszemélynek továbbra is lehetősége volt arra, hogy önállóan, a bevallási illetve nyilatkozattételi kötelezettségének határidejétől függetlenül, az Szf. tv. által egységesen meghatározott határidőben nyújtsa be rendelkezését. Ebben az esetben a magánszemélynek a rendelkező nyilatkozatait a saját adóazonosító jelével ellátott postai borítékban kellett elhelyeznie, amelyet lezárt állapotban személyesen vagy postán, illetőleg elektronikus úrlapon 2009. május 20-ig kellett eljuttatnia az adóügyeiben illetékes APEH igazgatósághoz.

Budapest, 2010. február „4.”

dr. Szikora János